

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 19/18

Luksemburg, 22 lutego 2018 r.

Wyrok w sprawie C-336/16
Komisja / Polska

Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że Polska naruszyła prawo Unii w dziedzinie jakości otaczającego powietrza

Wartości dopuszczalne dla stężenia PM₁₀ były bowiem przekraczane w tym państwie członkowskim w sposób ciągły

Dyrektywa Unii¹, która weszła w życie w dniu 11 czerwca 2008 r., kodyfikuje wcześniejsze akty prawne w dziedzinie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza. Określa ona w szczególności wartości dopuszczalne i progi alarmowe dla ochrony zdrowia ludzkiego.

Pył PM₁₀ jest występującą w powietrzu mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Może on zawierać substancje toksyczne, takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, metale ciężkie, dioksyny i furany. Pył ten zawiera cząstki o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów, które mogą przenikać do górnych dróg oddechowych i płuc.

Wobec uznania, że Polska nie przestrzega dobowych i rocznych wartości dopuszczalnych dla stężenia PM₁₀ w szeregu stref i aglomeracji i że nie dokonała prawidłowej transpozycji przepisów dyrektywy odnoszących się do planów dotyczących jakości powietrza, Komisja wniosła do Trybunału Sprawiedliwości przeciwko temu państwu skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał podkreślił przede wszystkim, że sam fakt przekroczenia dopuszczalnych wartości stężenia PM₁₀ w otaczającym powietrzu wystarczy do stwierdzenia uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. W omawianej sprawie dane wynikające z przedłożonych przez Polskę sprawozdań rocznych w sprawie jakości powietrza świadczą o tym, że od 2007 r. do 2015 r. włącznie to państwo członkowskie regularnie przekraczało, po pierwsze, dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia PM₁₀ w 35 strefach, a po drugie, roczne wartości dopuszczalne dla stężenia tego pyłu w 9 strefach. Wynika stąd, że stwierdzone w ten sposób przekroczenie należy uznać za trwałe.

Następnie, odnośnie do przepisu dyrektywy, w myśl którego w wypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych, których termin wejścia w życie minął, plany dotyczące jakości powietrza powinny określać odpowiednie działania, tak aby okres, w którym wartości te nie są respektowane, był jak najkrótszy, Trybunał przypomniał, że plany te mogą być sporządzane wyłącznie przy założeniu równowagi między celem obniżenia ryzyka zanieczyszczenia a różnymi wchodzącymi w grę interesami publicznymi i prywatnymi. W omawianej sprawie obowiązek sporządzania planów dotyczących jakości powietrza w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych dla stężenia PM₁₀ w otaczającym powietrzu ciąży na Polsce od dnia 11 czerwca 2010 r. W przyjętych później przez Polskę planach upływ terminów przewidzianych na położenie kresu tym przekroczeniom został ustalony, w zależności od konkretnej strefy, na czas między 2020 r. a 2024 r. Polska utrzymuje, że terminy te są w pełni dostosowane do skali przekształceń strukturalnych niezbędnych do położenia kresu przekroczeniom, i zwraca w szczególności uwagę na trudności o charakterze społeczno-gospodarczym i budżetowym związane z potrzebą realizacji znacznych

¹ Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U. 2008, L 152, s. 1).

inwestycji technicznych. W ocenie Trybunału, o ile okoliczności tego rodzaju mogą być brane pod uwagę, o tyle jednak nie wykazano, że wskazane trudności, które nie mają charakteru wyjątkowego, wykluczają możliwość ustalenia krótszych terminów. Z tego względu Trybunał stwierdził, że argument podniesiony przez Polskę nie może sam w sobie usprawiedliwiać wyznaczenia tak długich terminów na położenie kresu rzeczonym przekroczeniom.

Ponadto Trybunał orzekł, że przekraczając w czterech strefach² dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM₁₀ w otaczającym powietrzu (zwiększone o margines tolerancji³), Polska naruszyła prawo Unii.

Trybunał stwierdził wreszcie, że w żadnym z programów ochrony powietrza przyjętych przez Polskę na szczeblu krajowym czy regionalnym nie wspomniano wyraźnie, że programy te powinny umożliwiać ograniczenie przekroczeń wartości dopuszczalnych w możliwie najkrótszym terminie, co jednak jest wymagane. W tym stanie rzeczy i wobec uwzględnienia trzech pierwszych zarzutów Trybunał uznał, że transpozycja dyrektywy do prawa polskiego nie jest w stanie zapewnić rzeczywiście pełnego zastosowania tej dyrektywy.

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

² Chodzi tu o strefy miasto Radom, pruszkowsko-żyrardowską i kędzierzyńsko-kozielską (od 1 stycznia 2010 r. do 10 czerwca 2011 r.), a także o strefę ostrowsko-kepnińską (od 1 stycznia do 10 czerwca 2011 r.).

³ Zgodnie z art. 22 ust. 2 dyrektywy 2008/50 w przypadku gdy w określonej strefie lub aglomeracji zgodność z wartościami dopuszczalnymi dla PM₁₀ określonymi w załączniku XI do tej dyrektywy nie może być osiągnięta ze względu na szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, niekorzystne warunki klimatyczne lub transgraniczny charakter zanieczyszczenia, państwo członkowskie zostaje wyłączone z obowiązku stosowania tych wartości dopuszczalnych do dnia 11 czerwca 2011 r. pod warunkiem wykazania przez to państwo członkowskie, że podjęto wszelkie odpowiednie środki na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu dotrzymania terminów. W przypadku stosowania tego odstępstwa dane państwo członkowskie zapewnia, aby wartości dopuszczalne każdego zanieczyszczenia nie były przekraczane o więcej niż margines tolerancji dla danego zanieczyszczenia określony w załączniku XI. Dla PM₁₀ margines tolerancji ustalono na poziomie 50 % w stosunku do wartości dopuszczalnych.